

Ο J. D. Elster, ιατρός συνταγματάρχης του Τάγματος, περιγράφει στο ημερολόγιό του τις δραματικές στιγμές της διαφαινόμενης καταστροφής:

Τότε ήρθε ο γερο-Dannia με τον Mizewsky, μέτρησε αυτούς που είχαν απομείνει, μάζεψε στο λεπτό τους Φιλέλληνες και μίλησε έτσι, προς αυτούς:

«Συμπολεμιστές, αδέλφια στη ζωή και στο θάνατο! [...]

Αυτός ο γυμνός βράχος που ρούφηξε το αίμα μας και είδε το θάνατό μας, ως παραμείνει αιώνιο μνημείο της τιμής μας και της φήμης μας και ο επόμενος κόσμος στη θέα του να διηγείται: Εδώ βρήκαν κάποτε ηρωικό θάνατο εκατόν εξήντα Φιλέλληνες για την αναγεννώμενη Ελευθερία της Ελλάδας. Εμπρός λοιπόν φιλέλληνες, για άλλη μια φορά: Νίκη ή Θάνατος!» (Το Τάγμα των Φιλελλήνων, σ. 230).

Η μάχη στο Πέτα την 4^η Ιουλίου 1822 είχε ολέθρια εξέλιξη για τα ελληνικά στρατεύματα και την πορεία της Επανάστασης. Όμως, η αυτοθυσία των ελληνικών στρατευμάτων και ειδικότερα του Τάγματος των Φιλελλήνων, αποτέλεσε μια φωτεινή σελίδα στο μαύρο πέπλο αυταρχισμού και καταστολής των Μεγάλων Δυνάμεων της εποχής.

Με αφορμή τα 200 χρόνια από τη μάχη του Πέτα, η Αδελφότητα Πέτα προχώρησε σ' αυτήν την επετειακή έκδοση.

Εδώ, επιχειρήσαμε να συλλέξουμε πληροφορίες για τη μάχη από ιστορικές πηγές, να αναπλάσουμε τη γεωγραφία του τοπίου και να την αντιστοιχίσουμε στο σήμερα ακολουθώντας, όσο είναι δυνατόν, τις περιγραφές από ιστορικά κείμενα, αλλά και από ντόπιους αφηγητές.

Ευχαριστούμε ιδιαίτερα το Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων που συνέδραμε στην προσπάθειά μας αυτή.